

i Fjor var der allerede bevilget 1 Million Kr. til den, og i Aar er der foreslaaet 700,000 Kr. Hvis man kunde have delt det, saa Viborg—Herningbanen blev sat i Trit sammen med Holstebro—Herningbanen, vilde det være et Gode, som Befolkningen der ude vilde paaskønne.

Det var disse upolitiske Bemærkninger, jeg vilde gøre, inden jeg gik over til den lille afsluttende politiske Betragtning. Jeg skal ikke forlænge den Debat, der er ført her i Tinget om den vanskelige finansielle Stilling, derom har jo Tingets kyndigste Ordførere, eller kyndigste Medlemmer maa jeg hellere sige, haft Ordet. Alle ere enige om, at den finansielle Stilling er vanskelig nok, om der end har været Nuancer i Opfattelsen. Det, der bekymrer mig mest ved denne Situation, er det, at jeg er bange for, at Løsningen af mange Opgaver kan skydes ud i en uvis Fremtid, og saadanne Opgaver særlig, som Smaafolk ventede Løsningen af, naar vi fik Systemskiftet, saadanne Reforme, som væsentlig vilde komme Smaafolk til gode. Det er jo sikkert nok, at da vi fik Systemskiftet, opfattede den menige Mand ganske vist ogsaa det som en Afslutning paa den storpolitiske Kamp, at Forfatningsmaskineriet var kommet i Orden. Det saa Smaakaarsfolk nok, men de lagde særlig Vægten paa, at nu var der kommet en Tid, da deres Krav vilde kunne føres igennem, da de vilde faa Ørenlyd hos Regeringen, da der vilde blive tænkt paa Smaakaarsfolks vanskelige Stilling, da der vilde blive rakt dem en hjælpende Haand, da gammel Uret vilde høre op, og Hjælp ydes under vanskelige Kaar. Jeg gjorde opmærksom paa i Fjor, at dette var sikkert overvejende Smaafolks Betragtning og Grunden til, at de ogsaa hilste Systemskiftet med stor Glæde. Der er ikke talt om de Ting under den nuværende Finanslovsbehandling, og det ligesom styrker mig i Frygten for, at man vil glemme de Reforme, som pege i den Retning. Vi blive endnu ved at opkræve den uretfærdigste af alle Skatter, Skatten paa Smaamandens første Livsfornödenheder, en Skat, der er saa uretfærdig, at den stiger i samme Grad, som Manden spændes haardt for som Forsørger af en Børneflok. I samme Grad, som han skal mætte flere Munde og klæde flere Kroppe, stiger hans Skat, og en fattig Mand med nogle faa Hundrede Kroner i Aarsindtægt maa udrede en Skat, dels til Staten, dels til private, af 40 Kr. Det er en saa bundretfærdig Skat, at enhver anden Skat i vort langtfra fuldkomne

Skattesystem er forholdsvis retfærdig i Sammenligning med den. Jeg synes ikke, en Venstreregering kan blive ved at forvalte disse Penge, som med saa stor Uret flyde ind i Statskassen, uden at tænke paa snarest muligt at reformere her. Og der er jo flere andre Ting at nævne. Jeg tænker særlig paa, at Landarbejderbefolkningen endnu ikke er ulykkesforsikret. Rammes en Arbejdsmand paa Landet af en Ulykke, er han næsten nødt til at komme paa Sognet, som man siger. Han er, som sagt, i de sjældneste Tilfælde ulykkesforsikret, og han har i Reglen ikke Raad til at komme i Sygekasse, Nøden i de fattige Hjem bliver dobbelt stor under Sygdom. Der ligger aabenbart ogsaa en social Opgave af stor Rækkevidde for en frisindet demokratisk Regering i at søge at afhjælpe den Nød, som Arbejdsløsheden skaber i de store Byer. Staten, Kommunen og Arbejderne selv maa søge at sikre sig mod Arbejdsløshedens Følger. Denne Opgave staaer paa Dagsordenen i de fleste store Kultursamfund. Just i disse Dage forhandler man i den tyske Rigsdag om den. Samfundet kan ikke vedblivende holde dette Spørgsmaal uden for sine Overvejelser, det er en Sygdom i det moderne Samfund, som maa tages under Behandling. Kan den ikke læges, kan den maaske dog mildnes. Man kunde nævne en hel Række af disse Opgaver, der ligge for, Finansnøden kan hemme Løsningen af dem og vende Tankerne bort fra dem, og det vilde være slemt. Jeg tror ikke, det gaar an, at nogen demokratisk Regering lader det ligge. Det naturlige Fodfæste under en demokratisk Regering vilde smuldre bort, hvis den overvejende eller udelukkende holdt sig til Reforme for de besiddende Klasser og lod Millionerne rulle der, medens Smaakaarsfolk kun fik Lov til at være med til at betale. Vi have slet ikke Raad til at sige, at vort Samfund er for fattigt til at tage de Reforme op, det er en helt urimelig Ting at paastaa det. Det er kun Husholdningen, der er uøkonomisk anlagt. Der er Kilder nok, Rigdomme nok i Samfundet, vi kunne ikke sige andet i en Tid, hvor saa uhyre store Summer bruges af Overklassen, ja af Mellemklassen med, til Luksus og til Forbrug af Nydelsesmidler af tvivlsom Værdi.

Naar jeg fremfører disse Ting, er det ikke, fordi jeg i nogen Maade har Mistro til vor Regerings gode Hensigter. Tværtimod! Jeg siger det blot for at virke tilskyndende og understrege det, at der ligger en af Demokratiets nærmeste og naturligste